

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ฟังธรรมเนาะ เรามาทำบุญกุศลนี้เราเสียสละสิ่งที่เป็นวัตถุ วัตถุทาน เวลาเราฟังธรรม เห็นไหม ฟังธรรมเพื่อให้ธรรมะเข้าสู่หัวใจของเรา เขาว่าการให้ธรรมเป็นทานมีบุญสูงสุด ให้ธรรมเป็นทานคือสอนให้คนฉลาด ถ้าคนฉลาดคนนั้นจะเอาชีวิตรอด ถ้าคนไม่มีปัญญา คนนั้นจะ ลุ่มๆ คอนๆ ในชีวิตนั้น เพราะเขาไม่สามารถพาชีวิตเขาให้ประสบความสำเร็จได้

เราเกิดมา เรามีพ่อแม่ เป็นการยืนยันถึงการเกิด ถ้าเราไม่มีพ่อแม่ไม่มีแม่ เราเกิดมาจากไหน เพราะเรามีพ่อแม่ เพราะเราเกิดมาเรามีพ่อแม่ พ่อแม่เลี้ยงดูเรามา พ่อแม่เลี้ยงดูเรามา พ่อแม่ เป็นพระอรหันต์ของลูก เป็นพระอรหันต์นะ คำว่า “เป็นพระอรหันต์” เพราะให้ชีวิตมา ให้ชีวิตนี้ มา แล้วยังพุ่มพักเลี้ยงดูมา ส่งเสริมมา คำว่า “เป็นพระอรหันต์” ไซ้ไหม ทำไมลูกบอกว่า ทำไมพ่อแม่ไม่ตามใจเรา ทำไมพ่อแม่ทำให้เราขัดใจ

พ่อแม่ทำให้เราขัดใจเพราะพ่อแม่มีความปรารถนาดี พ่อมีความปรารถนาดีก็พยายามจะให้ ลูกทำคุณงามความดีในมุมมองของพ่อแม่ แต่เด็ก เห็นไหม เด็กก็ไม่เข้าใจความคิดของพ่อแม่ หรือจะนั้น คำว่า “ไม่เข้าใจความคิดของพ่อแม่” ทำไมพระอรหันต์ต้องพ้นจากทุกข์ พระอรหันต์ต้องมีคุณธรรมสูงส่ง ทำไมพระอรหันต์ไม่รู้จิตใจเราเลย ทำไมพระอรหันต์ไม่ตามใจเรา เลย เห็นไหม พระอรหันต์ของลูกหมายความว่า ให้ชีวิต ให้ชีวิตมา ให้ปัญญา มา ให้มีการศึกษามา ให้มรดกตกทอดมา เห็นไหม เป็นพระอรหันต์ของลูก แต่พ่อแม่ของเราก็เป็นปุถุชน พ่อแม่เป็น ปุถุชน พ่อแม่ก็มีอารมณ์เป็นธรรมดา พ่อแม่มีอารมณ์เป็นธรรมดา เราเข้าใจถึงการให้ชีวิตนี้มา ถ้าเอาการให้ชีวิตนี้มา เอาตัวนี้เป็นตัวตั้ง สิ่งที่ท่านทำกับเราเป็นปัญหาเล็กน้อยเลย ปัญหาเล็กๆ เลย เพราะปัญหาสูงสุดคือปัญหาท่านให้ชีวิตเรามา ถ้าให้ชีวิตเรามา บุญคุณอันนี้ เราเอาตรงนี้เป็นตัว

ตั้ง สิ่งใดที่กระทบกระเทือนมา มันก็เป็นเรื่องรองๆ ไป ถ้าเรื่องรองๆ ไป ชีวิตของเราก็ไม่มีความ
ขัดแย้ง ไม่มีความขุ่นมัวในหัวใจ นี่พูดถึงในชีวิตประจำวันนะ

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เรามีศาสนา เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เราไม่ใช่
เกิดมาเป็นลูกกำพร้า เพราะเรามีศาสนา เห็นไหม ถ้าเรามีศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
คู่มือ เศรษฐีโลกนะ เศรษฐีโลก ถ้าใครเป็นคนทีประกอบสัมมาอาชีพะมาจากศุนย์ มาจากไม่มีสิ่ง
ใดเลย เขาปากกัดตีนถีบมา แล้วเขาพยายามสร้างสมตัวเขาขึ้นมา นี่เขาบอกคนที่เป็นเศรษฐีโลกอย่าง
นี้เพราะเขาทำของเขาขึ้นมา คนคนนี้เขาจะได้เป็นคนทีได้รับการยกย่องสรรเสริญ ใครเป็นเศรษฐีโลก
เศรษฐีโลกได้จากการรับมรดกตกทอดมา ใครได้รับจากการจุนเจือกันมา เศรษฐีประเภทที่สอง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้ารื้อค้นมาเอง องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เวลาเกิดมา เกิดมาจากพระนางสิริมหามายา เกิดจากพระเจ้าสุทโธทนะ
ก็มีพ่อแม่เหมือนกัน แต่มีพ่อแม่นี้มีพ่อแม่ในวัฏฏะ มีพ่อแม่ในการเกิดและการตาย เวียนตาย
เวียนเกิดด้วยบุญกุศล นี่มีชีวิตนี้มา

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกมา รื้อค้นธรรมะ นี้คู่มือ บวช ๖ ปี เอมมาจาก
ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องรื้อค้นเอง หาเอง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ตรัสรู้ขึ้นมา “เราตรัสรู้เองโดยชอบ เราตรัสรู้เองโดยชอบ” ไม่ใช่โดยไม่ชอบ มีองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพุทธเจ้านี้เป็นเศรษฐีโลกทีพยายามค้นคว้า รื้อค้นมาเองเป็นเศรษฐี
ธรรม เป็นเศรษฐีธรรมนะ พอเศรษฐีธรรม วางธรรมและวินัยนี้ไว้

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เราก็มีพ่อแม่ เรามีพ่อแม่ทางโลกใช่
ไหม เราก็มีศาสนาของเรา ถ้าเรามีศาสนาของเรา เราจะค้นหาของเราไหม เราจะศึกษาของเราไหม
เราจะประพฤติปฏิบัติของเราไหม ถ้าเราประพฤติปฏิบัติของเรา เราก็จะเป็นเศรษฐีขึ้นมา แต่เนี่ยมัน
ไม่เป็นเศรษฐีเพราะอะไร ไม่เป็นเศรษฐีเพราะกิเลสมันบีบคั้นใจ เรามีแต่ความทุกข์ ความบีบคั้น
ในใจ เราบอกว่าเป็นชาวพุทธทำบุญกุศลมหาศาลเลย นี่ชาวพุทธบอกว่าทำบุญกุศล ทำกับพระ
อริยบุคคล เราต้องร่ำรวยมหาศาล ร่ำรวยมหาศาล เราก็ดี โปยตีพายจะเอาแต่ตัวเลขในธนาคารไป
เราจะเอาแต่วัตถุว่าเป็นสมบัติของเราไป

วัตถุเป็นสมบัติสาธารณะ วัตถุเป็นสมบัติผลัดกันชม ใครมีสติปัญญาแสวงหาได้ สิ่งนั้นก็
เป็นของเรา เห็นไหม ถ้าหามาด้วยสัมมาอาชีพะ หามาด้วยความถูกต้อง อันนั้นเป็นสัมมาอาชีพะ

ถ้าหากด้วยความผิดพลาด เขาหามาหนีหามาเป็นสิงใด ฉะนั้น ถ้าเรามีพ่อแม่ พ่อแม่ให้มรดกเรา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระอานนท์คร่ำครวญมาก “เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วเราจะพึ่งสิงใด”

“อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ สิงใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลาย ต้องดับไปเป็นธรรมดา แม้แต่ตถาคตเป็นศาสดา เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องดับ ขันธ์ในคตินี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะนิพพานในคตินี้ ธรรมและวินัยจะเป็นศาสดา ของเธอ”

ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาเป็นบริษัท ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนา ไว้กับบริษัท ๔ เราเป็นอุบาสก อุบาสิกา เห็นไหม เวลามารมาคลใจให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน “มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรายังไม่เข้มแข็ง ยังไม่แก่กล้า ยังไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ เรา จะไม่ยอมนิพพาน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้จนเข้มแข็งนะ เวลามารมาคลใจวัน มาฆบูชา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลงอายุสังขารไป “มารเอ๋ย บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ ปกป้องศาสนาได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน”

โลกธาตุนี้หวั่นไหวหมดเลย พระอานนท์ นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำนิมิตไว้ให้ นิมนต์อยู่ถึง ๑๖ หน ให้นิมนต์ ถ้าพระอานนท์อาราธนาไว้ถึง ๒ หน หนที่ ๓ ท่านจะรับอาราธนา ของพระอานนท์ พระอานนท์ไม่รู้เรื่องเลย พอโลกธาตุหวั่นไหว พระอานนท์เห็นความแปลก ประหลาด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้แจ้งโลกนอกและโลกใน เป็นมหาเศรษฐีธรรม รู้แจ้งโลกนอกและโลกใน พอมีสิ่งใดที่มันกระทบกระเทือน สิ่งใดที่แปลกประหลาด พระอานนท์ จะเข้าไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย “สิ่งที่มันไม่เคยมีไม่เคยเป็นมันเป็นแล้ว โลกธาตุหวั่นไหวไปหมด ทำไมมันเป็นเช่นนั้น”

“อานนท์ มันเป็นอย่างนี้เอง พระพุทธเจ้าเกิด พระพุทธเจ้าตรัสรู้ พระพุทธเจ้าปลงอายุ สังขาร พระพุทธเจ้าปรินิพพาน โลกธาตุจะหวั่นไหวอย่างนี้”

พระอานนทฐีเลย พระอานนทฐีร้องให้คร่ำครวญ อาราธนาในห้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ต่อไป

“อานนท์ เราบอกเธอมาแล้วถึง ๑๖ คราว เธอไม่เฉลียวใจเลย เราบอกเธอมาถึง ๑๖ หน ถ้าเธออาราธนาเรา เราจะปฏิเสธเธอถึง ๒ หน ถ้าหนที่ ๓ เราจะรับอาราธนาของเธอ เราจะอยู่อีกกับหนึ่ง แต่เธอไม่อาราธนาเรา บัดนี้มันสายไปเสียแล้ว เราได้ปลงอายุสังขารแล้ว อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน”

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดตามความเป็นจริง นี่เศรษฐกิจธรรมแท้ๆ ใจ แล้ววางธรรมและวินัยนี้ไว้ เราเป็นชาวพุทธ เห็นไหม เราเกิดมามีพ่อแม่มีแม่มีนะ เราเกิดมาเราก็มีศาสนาละ มีแก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง แล้วเป็นที่พึ่งที่ไหนล่ะ? เป็นที่พึ่ง เห็นไหม เวลาในหลวงท่านบอกเมื่อก่อนท่านก็ไปเอาเครื่องอุปโภคบริโภคไปแจกประชาชน สุดท้ายแล้วท่านให้ปัญญา ท่านบอกว่าเอาปลาไปให้เขานี้กินแล้วก็หมด แต่ถ้าเขาตกปลาได้ เขาจะตกปลาตลอดไป

นี่ก็เหมือนกัน เราก็บอกเราจะหาที่พึ่ง ที่พึ่งที่ไหนล่ะ เราหาใครเป็นที่พึ่งล่ะ เราจะหาวัตถุเป็นที่พึ่งหรือ เราจะเอาร่างกายนี้เป็นที่พึ่งหรือ เราจะเอาสิ่งวัตถุเป็นที่พึ่งหรือ มันพึ่งไม่ได้หรือ มันพึ่งไม่ได้ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับเป็นธรรมดา แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็นิพพานไปแล้ว ถ้าเป็นสมบัติของเรา เราไม่พลัดพรากไปจากเขา เขาต้องพลัดพรากจากเราแน่นอน คุณเงินสิใช้ไปทุกวัน หามาทำอะไรก็ใช้ไปเท่านั้นแหละ หามาแล้วทำไมไม่เก็บมันไว้ล่ะ เงินนี้เป็นของมีค่านะ เก็บไว้อย่าใช้

นี่เก็บเอาไว้มันก็ต้องใช้ไป ร่างกายนี้ต้องเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา วัตถุพึ่งไม่ได้ มันเป็นอนิจจัง มันไม่มีอะไรคงที่หรือ มันแปรสภาพของมันอยู่อย่างนั้น ถ้าแปรสภาพอยู่อย่างนั้นโดยใช้ชีวิตของเราไปแบบนั้น ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด จะเชื่อศาดาหรือไม่เชื่อศาดาก็แล้วแต่ ลัทธิศาสนาอื่นๆ เขาไม่มีศาสนาของเขา ไม่มีศาสนาหมายถึงว่าเขาไม่มีที่พึ่ง เขาก็ยังเกิดตายเหมือนกัน

ไอ้เรามีศาสนาเป็นที่พึ่ง ถ้าเราไม่ประพฤติปฏิบัติ เราก็ไม่มีที่พึ่ง แต่เวลาที่พึ่งๆ ก็จะเป็นที่พึ่งเอาโลกธรรม ๘ ใจ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ จะมีอำนาจวาสนา จะไปเอาอย่างนั้นเป็นที่พึ่ง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทิ้งมาเลย ขณะที่ยังไม่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะ

เป็นกษัตริย์อยู่แล้วยังทิ้งมา พอทิ้งมาแล้ว พอมาอยู่โคนไม้ เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาอยู่โคนต้นโพธิ์ เป็นศาสดาของ ๓ โลกธาตุ ตั้งแต่กามภพ รูปภพ อรูปภพ ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม พระพุทธเจ้า สอนหมดเลย

สิ่งนี้เวลาเป็นที่ฟังขึ้นมาจริง มันฟังของมันได้อย่างนั้น เห็นไหม ถ้ามีที่ฟังจริง แล้วเราเป็น ชาวพุทธ เวลาทำบุญกุศล บุญกุศลอยู่ที่อนุโมทนาทานก็ได้ เราไม่ต้องมีวัตถุเลย เห็นเขาทำบุญ กุศลกัน เรามีจิตใจที่เข้มแข็งของเราไป มันก็เป็นบุญแล้ว บุญหมายถึงว่าเห็นใครดี ใครมีอำนาจ วาสนา เรามีความเห็นดีไปกับเขาด้วย จิตใจเราก็เข้มแข็ง เพราะทำบุญกุศลก็ทำบุญกุศลให้จิตใจ มันเข้มแข็งเบิกบานเท่านั้น ถ้าจิตใจเข้มแข็งเบิกบาน พอเข้มแข็งเบิกบาน คนมีสติ คนเข้มแข็งเบิก บาน พูดสิ่งใดก็พูดเข้าใจกันได้ง่าย พอเข้าใจกันได้ง่ายมันก็จะเข้ามาถึงสัจจะความจริง

ถ้าไม่มีความเข้มแข็งขึ้นมาไม่รู้เรื่อง เพราะเวลาพูดถึงธรรมะนี้เขาคิดแต่เรื่องโลก พูดถึงธรรมะ เขาบอกเป็นวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โอนส์ไต้น์มันก็ตายไปแล้ว โอนส์ไต้น์มัน บอกเลย ถ้ามันเลือกได้ มันเลือกนับถือพุทธศาสนา เพราะพุทธศาสนา มันจะได้คั่นคว่าของมัน ถ้า พูดถึงศาสนาก็ต้องพูดถึงวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์มันก็เป็นโลก มันก็เป็นวัตถุเอามาเทียบเคียงกัน แล้วจิตใจนี้เป็นนามธรรม มิ่งเอามาจากไหน มันมีแต่ความทุกข์

นี่เวลาบวชไปเป็นพระก็บอกว่าเราเป็นลูกกำพร้า พ่อแม่ตายหมดแล้ว องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าก็นิพพานไปแล้ว เราไม่มีใครเป็นที่พึ่งเลย แล้วธรรมวินัยมันอยู่ที่ไหน หลวงตา ท่านพูดประจำ เห็นไหม เขี่ยบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้วแสดงธรรม เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยไม่มองมันเลย เขี่ยบมันไปเลย เสร็จแล้วก็อวดเก่ง แสดงธรรมๆ ธรรมอะไรนั่นนะ นั่นมันธรรมทั้งนั้นเลย มันอกุศล

แต่ถ้ามันเป็นความจริง เราเคารพบูชา เห็นไหม อยู่บ้านก็ดูแลพ่อแม่ พระอรหันต์ของเรา นี่ เราบวชมาเป็นพระ เราก็เชื่อธรรมและวินัย ถ้าเราเชื่อของเรา เราก็คั่นคว่าของเรา เราก็ดูแลใจของ เราเข้ามา ถ้าใจของเราเข้ามา ถ้าจิตมันสงบเข้ามา เออ! นี่ตัวตนของเรา สิ่งที่เกิดมานี้เกิดในวิภวภู มิผลของวิภวภูเกิดมา ปฏิสนธิเกิดในครรภ์ เกิดในไข่ เกิดในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ กำเนิด ๔ ใน เมื่อกำเนิดมาแล้วเป็นเรา นี่เป็นเราๆ ตัวจิตอันนี้มันเกิดเป็นเรา มันเกิดในวิภวภู

คูลี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนไปตั้งแต่พระเวสสันดรไป บุปเพณิวาसानุสติญาณไปไม่มีที่สิ้นสุด แล้วมาเกิดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อำนาจ

วาสนา บุญบารมีส่งเสริมอันนี้มา พอจิตสงบเข้ามามันรู้ของมัน บุญเพนิวาสนาบุญคุณ ย้อนอดีตชาติไปเลย จตุปตชาตญาณ อาสวัภยญาณชำระล้างกิเลสมันมาจากไหนล่ะถ้าจิตใจมันไม่ละเอียด ถ้าจิตใจมันไม่มีสติปัญญา มันไม่เข้ามาถึงจิตจิต เข้ามาถึงตัวคนของเรา เราก้ไปรื้อค้นข้างนอก ของในบ้านไม่เคยดูแล ของในบ้านปล่อยทิ้งๆ ขว้างๆ ไปบริหารจัดการนอกบ้านหมดเลย เก่ง! บริหารสังคมนี้รู้ไปหมด โลกนี้รู้ไปหมดเลย แต่บ้านของตัวเองไม่เคยดูแลเลย

ทุกคนไม่เห็นจิตของตัวเอง ทุกคนไม่เข้าใจว่าเราคือใคร แต่ถ้าเราพุทธโฆ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ จิตมันสงบเข้ามา นี่ก็ตัวคนของเรา ถ้านี่ก็ตัวคนของเรา นี่ก็บ้านของเรา เราเกิดที่นี่ เราเกิดในบ้านหลังนี้ แล้วจิตมันอยู่ในบ้านหลังนี้ ถ้าเข้าไปในบ้านหลังนี้แล้วมันจะค้นว่าใครเป็นเจ้าของบ้าน เจ้าของบ้านมีปัญหา มากปัญหาน้อยขนาดไหน จิตสงบแล้วถ้ามันออกธรรมาธิ รู้เวทนา รู้จิต รู้ธรรมตามความเป็นจริงของมัน มันจะทำความสะอาดบริสุทธิ์ในบ้านของมัน

ในบ้านของเราปล่อยให้มันสกปรกโสโครก แต่เราพยายามจะทำแต่นอกบ้าน ในบ้านทาสีนะ นอกบ้านทำสวน ทาสีไว้สวยงามเลย แต่ในบ้านสกปรกโสมม เพราะไม่รู้ใจของตัวเอง แล้วก็พรั่าพรั่นนะ เราเป็นคนกำพรั่า เราไม่มีพ่อแม่...ก็ตัวมึง มึงยังไม่รู้จักตัวมึงเลย แล้วมึงจะไปรู้จักใคร แต่ถ้าจิตมันสงบเข้ามา เห็นไหม มันเข้ามาในบ้านของตัวเอง แล้วฝึกหัดใช้ปัญญา

“โอ๊ย! ปัญญาอะไร เรายังปัญญามาก เรายังรอบรู้ไปทุกเรื่อง เก่งหมดเลย ปัญญาที่เราไม่รู้ไปหมดเลย”...นั่นมันเป็นโลกีย์ปัญญา มันเป็นปัญญาทางโลกนี้ เราเกิดมา เห็นไหม ใครมีปฎิภาณไหวพริบ เพราะเกิดจากปฎิภาณ คือจิตมีอำนาจวาสนามันไปศึกษาค้นคว้าสิ่งใดมันก็เข้าใจ การค้นคว้าสิ่งต่างๆ มันเป็นสมบัติของโลก

คูลี เขาบอกว่าถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมีอำนาจวาสนา เขาว่าเอดิสันก็มีอำนาจวาสนา เพราะเอดิสันเป็นคนคิดหลอดไฟให้พวกเราใช้ วิทยาศาสตร์เขาท้วงติงอย่างนี้ว่าเอดิสันเขาก็มีวาสนา

เอดิสันเขาคิดมาเพื่อเอาสตางค์ เขาคิดมาเพื่อหวังผลประโยชน์ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเพื่อรื้อถอนหรือชาติ ถอนอวิชชาในใจของสัตว์โลกด้วยความเป็นธรรม แตกต่างกับราวฟ้ากับดิน

แต่เวลาคนคิดถึงผลประโยชน์ก็เห็นผลประโยชน์แต่โลก แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารื้อค้นขึ้นมา เป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อค้นด้วยอะไร? รื้อค้นด้วยภาวนามยปัญญา ปัญญาที่จะถอดถอน ไม่ใช่ปัญญาที่ว่าเรารู้เราเห็นนี้หรือหก ปัญญาที่รู้ที่เห็นนี้เกิดจากภวาสวะ เกิดจากภพ เกิดจากจิต ปัญญาของใครก็เกิดจากจิตของคนคนนั้น แล้วจิตของคนคนนั้นมันมีวิชาครอบงำมันอยู่ แล้วปัญญาเกิดบนอวิชา คือเกิดบนความรู้ มันจะเป็นปัญญาจริงไหม

นี่ปัญญาเกิดจากความไม่รู้ งงใหม่ ภวาสวะคือภพ คือตัวสติจิต คือตัวจิต อวิชามันอยู่ที่นั่น อวิชชาขบจุฬา สงขารา สงขาราขบจุฬา วิญญาณ์ นี่ปัจจัยการของจิต พลังงานตัวนี้มันมีวิชาครอบงำมันอยู่ แล้วพลังงานตัวนี้มาศึกษาความเป็นไปของธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปถือปฏิบัติธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ถือปฏิบัติมา ธรรมที่เกิดขึ้นมา ปัญญาที่เกิดขึ้นมา ปัญญาเกิดจากความไม่รู้ มันเป็นปัญญาโลก เป็นโลกเพราะอะไร โลกเพราะเราศึกษามาแล้วก็ว่าเป็นของเรา เพราะเดี๋ยวก็ลืม ลืมก็ไปทดสอบ แล้วก็ตรวจสอบ ไปทบทวนอยู่อย่างนั้นแหละ ไม่มีวันจบหรือ

แต่ถ้าเป็นปัญญาภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดของเราเอง ปัญญาเกิดจากในบ้านของเรา ปัญญาเกิดจากสติจิต ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาเกิดชำระล้างกิเลส มันเป็นปัญญาของเรา ถ้ามามา ถ้ามามาได้เลย จะก็ร้อยปีก็พันปีถ้ามามา ไม่มีวันลืม ไม่ต้องทบทวน เพราะมันเป็นอกุปปธรรม มันเป็นสังขธรรม มันเป็นสังขธรรมกลางหัวใจนั้น มันเป็นอกุปปธรรม พันจาก สพุเพ ทุมมา อนาคตา

สภาวะธรรมที่เป็นการศึกษานี้มัน สพุเพ ทุมมา อนาคตา สภาวะที่มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ใจ แต่ออกุปปธรรมไม่เปลี่ยน! คงที่ตายตัวอยู่อย่างนั้น! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพันทุกซ์อย่างนี้ พันทุกซ์จากภาวนามยปัญญา เห็นใหม่ เราทำอย่างนี้ เพราะทำอย่างนี้แล้วเราถึงบอกว่าเราเกิดมาไม่ใช่ลูกกำพร้า ถ้าเศรษฐกิจธรรมโดยตรัสรู้เองโดยชอบ นี่คนที่เขาสร้างเนื้อสร้างตัวมาจากตัวของเขา จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า นี่สุดยอด เพราะท่านสร้างบารมีมา

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เกิดมามีพ่อมีแม่ มีศาสนา มีพ่อมีแม่เลี้ยงดู พยายามค้นคว้า พยายาม
กระทำของเราขึ้นมา จะเป็นเศรษฐี เศรษฐีจากมรดกก็ขอให้ป็นจริงเถอะ ให้มันป็นขึ้นมา เราจะ
รับมรดกตกทอดมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“มารเอย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกายังไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วง
คำจาบจ้วงนินทา คำถากถางจากลัทธิอื่นๆ เรายังไม่ยอมนิพพาน เรายังไม่ยอมนิพพาน...เมื่อใด
ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วง สามารถกล่าวแก้คำติ
ฉินนินทาของศาสนาอื่นๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน” เอวัง